

Piet den Hartog: paarden als roeping

Piet en Jeannette den Hartog namen in 1957 het praktijkhuis in Borculo over van dierenarts Van Soest. Als Van Soest een verlossing moest doen, dan stond de emmer met warm water en handdoeken klaar én een stoel om de kleding op te hangen. Het geluid van zijn motor was van verre te horen. De deuren werden opengezet en de veearts reed de deel op. Hij stapte af, kleedde zich om, deed zijn werk en vertrok weer. In die tijd werd de rekening één of tweemaal per jaar gestuurd, bijvoorbeeld: de somma van 3,75 gulden voor verleende hulp en geneesmiddelen gedurende het eerste halfjaar. Zo stak de diergeneeskunde op het platteland vroeger in elkaar.

TEKST ANDRIES VAN FOREEST EN KO MINDERHOUD, COMMISSIE SENIOREN

Piet den Hartog en zijn vrouw wonen nog steeds in hetzelfde huis. Piet is een zoon van een rundveeslager in Amsterdam. Aan het eind van de oorlog moest hij onderduiken bij een boer in de Haarlemmermeer. Hier leerde hij de boerderij en het boerenleven kennen. Met zijn vader ging hij mee naar de markt om de beste koeien voor de slacht te kopen. Piet is gek op paarden, koeien en honden. Eigenlijk wilde hij boer worden. Zijn vader wist dat te voorkomen. Na de Mulo en de HBS ging Piet naar Utrecht om diergeneeskunde te studeren. Paarden bleken zijn roeping. Tijdens de studie was er een examen

‘plantjes’ bij hoogleraar Zoötechniek professor Hirschfeld. De theorie ging heel goed, maar toen gingen ze samen de kruidentuin in. Piet herkende de plantjes niet, waarop de professor aan hem vroeg waar hij vandaan kwam. “Uit Amsterdam, professor,” was het antwoord. “Ja, dan begrijp ik het. Er groeien in Amsterdam geen kruiden tussen de stenen. Het is goed zo, mijnheer den Hartog”.

“In de studietijd leerden wij veel van de praktijk door de ‘massabestrijding’ bij runderen,” vertelt Piet den Hartog, “mond-en-klauwzeervaccinaties, tuberculinaties en later bloedafname voor abortus Bang-onderzoek. Je logeerde bij een practicus en ging overdag alleen op pad, op de fiets met fietstassen vol entstof en tuberculine. Later kreeg je een auto mee. ’s Avonds stond je naast de dierenarts op het spreekuur en daarna ging je mee de praktijk in naar verlossingen of andere spoedgevallen. Zo leerde je wat te doen en vooral wat niet te doen. Met deze ervaring kon je na je dierenartsexamen al snel ‘dierenartsje spelen!’”

*Fietstassen
vol entstof en
tuberculine*

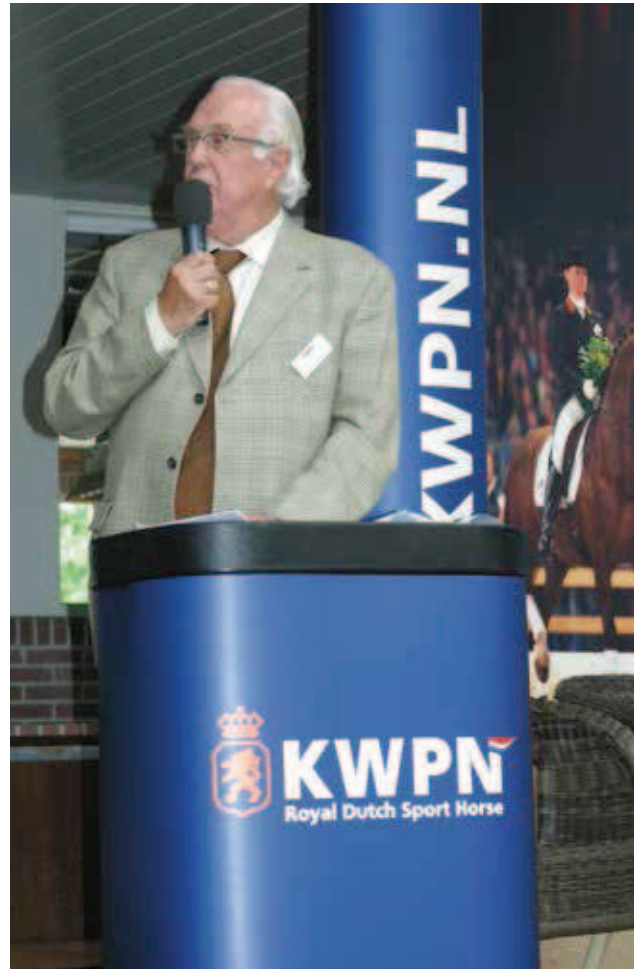
De Paardenman

Piet reed paard bij de studentenruitervereniging 'USR Pegasus'. Hierin was hij actief en hij zat in het bestuur. Na zijn afstuderen werd duidelijk dat in de paardenwereld geen goed belegde boterham te verdienen viel. Het aantal paarden was na de oorlog drastisch afgenomen: de tractor verving hen. Piet: "Ik wilde een praktijk in de Achterhoek en kwam terecht bij collega Van Soest. Na een assistentschap van een jaar kon ik de praktijk en het praktijkhuis overnemen. Ik heb daarna dertien jaar in mijn eentje de praktijk gedaan. Vooral koeien en varkens." In 1994 stapte Den Hartog uit de dan uit zeven man bestaande praktijk in Borculo.

Langzamerhand kwamen er meer paarden in de praktijk. Veel particulieren namen een paard en de ruitersport ontwikkelde zich. Er ontstond een maatschap van dierenartsen. "In 1970 besloten we een boerderij te huren op het landgoed Beekvliet. Hier begonnen we de paardenkliniek. Er werd een chirurg-dierenarts aangetrokken en we kregen veel verwijspatiënten uit het hele land, als derde naast Utrecht en Emmeloord." Piet begeleidde twee dekstations en stond aan de basis van de oprichting van de Groep Paardenpractici in 1971. Hierbij moesten wel wat problemen met de KNMvD worden opgelost omdat niet iedere dierenarts die lid was van de Groep ook lid was van de KNMvD.

"Het keuren van het paard werd steeds belangrijker", vertelt Piet. "Bij de aangespannen paardensport -twee- en vierspannen- waren dierenartsen noodzakelijk voor de keuringen. Zowel nationaal als internationaal werd ik daarvoor gevraagd." Het begin van de dopingcontroles ontstond ook in die tijd. "Er mocht in de begintijd nog veel ingespoten worden, maar dat is nu voorbij. Strikte controle." Bij de FVI was Piet hoofd veterinaire. Jarenlang was hij ook voorzitter van de Veterinaire Commissie van de KWPN. "Tot mijn zeventigste, want op het moment dat iemand zei: 'Help die oude man even met tillen', wist ik genoeg."

Piet genoot van de contacten met de boeren. Rondom de kerstdagen werd regelmatig wat

extra's gebracht. "Dokter, ik heb de haas voor u maar in diepvries gelegd." "Waarom?" vroeg Piet. "Ik stond voor de praktijk en toen zag ik dat er al een fazant aan de deur hing. Dus ik heb de haas maar weer meegenomen."

Praktijkman

Piet den Hartog is een praktijkman en een paardenpracticus ten voeten uit. Hij is medeauteur van de uitgave EHBO – Paard. Hij is een trouw lid van de KNMvD: "Ik vind dat de KNMvD de laatste jaren een goed beleid heeft gevoerd. Mooi dat de apotheek nog bij de praktijk hoort. Ik vraag me wel af of de administratieve zaken niet te veel zijn doorgetrokken. Het *Tijdschrift voor Diergeneeskunde* heeft zeker een verfrissing ondergaan en leest veel prettiger." ●